

**Dowody
w postępowaniu
cywilnym. System
Postępowania
Cywilnego. Tom 2**

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Przedmowa

Tom 2 Systemu Postępowania Cywilnego, który oddajemy do Państwa rąk przedstawia niezwykle ważne dla praktyki zagadnienia dotyczące dowodów i postępowania dowodowego. Obecnie jest to jedyne tak kompleksowe ujęcie wszystkich problemów z zakresu prawa dowodowego. Już sam tytuł tego tomu, biorąc pod uwagę także jego objętość, wielość autorów i szerokie spektrum tematyczne, wskazuje na to, że mamy do czynienia z najobszerniejszym i najbardziej złożonym ujęciem postępowania dowodowego. Nie ulega także wątpliwości, że w chwili obecnej nie ma drugiego opracowania, które w tak pogłębiony sposób poddawałoby analizie poszczególne zagadnienia w ramach omawianej materii. Celem tego tomu było, z jednej strony, bardzo analityczne podejście do zagadnienia dowodów i postępowania dowodowego, a z drugiej znów Autorzy w ramach poszczególnych partii Systemu starali się spojrzeć na poszczególne kwestie przez pryzmat praktyki sądowego stosowania prawa (w tym prawa dowodowego jako części składowej prawa procesowego cywilnego). Można też powiedzieć, że spojrzenie na prawo dowodowe poszło jeszcze dalej, bowiem zwrócono uwagę również na postępowania pozasądowe. Autorzy – na tle rozważań teoretycznych opartych na analizie bogatego dorobku doktryny i judykatury prawa procesowego cywilnego – dokonali analizy wielu skomplikowanych i budzących wątpliwości w praktyce problemów występujących właśnie na tle postępowania dowodowego.

W samej publikacji odniesiono się do niezwykle istotnych kwestii. W ramach metodologii prawa dowodowego wskazano na istotę prawa do dowodu i jego ograniczenia, pojęcie dowodu, historyczne ujęcia prawa dowodowego, czy wreszcie znaczenie dowodów dla systemu prawa procesowego cywilnego. Dla przykładu: kwestia istoty prawa dowodowego do tej pory nie była przedmiotem pogłębionych uwag poświęconych wyłącznie tej instytucji. W Systemie można znaleźć odpowiedź na wiele pytań związanych z realizacją prawa do dowodu w postępowaniu cywilnym i to w ujęciu instytucjonalnym oraz ustrojowym. Podobnie zaprezentowano bardzo ciekawe i obszernie rozważania na temat przedmiotu dowodu, czy chociażby domniemań oraz dowodu *prima facie*. Analizy te stanowią niezwykle cenny wkład w rozwój prawa dowodowego i postrzeganie tych instytucji na polu ich praktycznego zastosowania. Klamrę wieńczącą rozważania dotyczące metodologii prawa dowodowego stanowi analiza nadużycia prawa dowodowego z uwzględnieniem wielu perspektyw, w tym przede wszystkim dowodów sprzecznych z prawem. Jest to pierwsze tak obszernie spojrzenie na przedmiotowe zagadnienie z próbą zaprezentowania autorskiego podejścia do tego tematu. Oczywiście mamy monografie na temat instytucji nadużycia prawa procesowego, jednakże nie analizują one w tak szerokim zakresie nadużycia i poszczególnych jego przejawów na tle postępowania dowodowego. W tym więc znaczeniu uwagi na temat nadużycia prawa procesowego w postępowaniu dowodowym mogą okazać się przydatne dla sędziów, adwokatów lub radców prawnych, którzy na co dzień, prowadząc sprawy, będą mogli znaleźć odpowiedź na wiele nurtujących pytań w tym zakresie.

W kolejnych rozdziałach poszczególni Autorzy omówili ciężar dowodu, stopień (standard) dowodu, konstrukcję dowodów bezprawnych, zasady postępowania dowodowego, umowy dowodowe. Zagadnienia te niewątpliwie stanowią kwintesencję postępowania dowodowego i należałoby je uznać za jedne z najważniejszych i najdonioślejszych dla całego opracowania. Uwagi w tym zakresie poczynione zostały na wysokim poziomie merytorycznym. Ważne jest jednak to, iż prezentowane spojrzenie na poszczególne zagadnienia w każdym wypadku uwzględnia stronę praktyczną analizowanego zagadnienia. Dla przykładu: zasady postępowania dowodowego, standard dowodu, czy umowy dowodowe nie były do tej pory przedmiotem obszerniejszej wypowiedzi. Odnotować można oczywiście wypowiedzi w postaci artykułów, jednakże nikt do tej pory w tak obszerny i analityczny sposób nie podszedł do tych kwestii.

Należałoby także zwrócić uwagę, że analiza prawa dowodowego nie ogranicza się wyłącznie do sądowego postępowania cywilnego, ale ujmuje również problem dowodzenia w ramach postępowania arbitrażowego. Kwestia ta jest szczególnie ważna, ponieważ – jak powszechnie wiadomo – w postępowaniu przed sądem polubownym mogą obowiązywać inne reguły i założenia co do przeprowadzania dowodów, aniżeli chociażby na tle procesu cywilnego.

W ramach zaprezentowanego Systemu analizie poddane zostały poszczególne środki dowodowe oraz zagadnienia związane ze współpracą państw członkowskich w zakresie przeprowadzania dowodów. Każdy ze środków dowodowych został omówiony odrębnie, po to, aby jak najszerszy zakres informacji został przekazany Czytelnikowi, ale jednocześnie po to, aby każdy z dowodów został omówiony w całości przy uwzględnieniu różnych perspektyw badawczych. Uwzględniając zakres tematyczny i obszerność całego opracowania można śmiało powiedzieć, że jest to dzieło kompletne pod każdym względem. Czytelnik znajdzie w nim odpowiedź na wiele nurtujących go pytań, a co ważniejsze przesłanie, jakie wynika z tego opracowania, jest takie, iż musi to być obowiązkowa lektura dla każdego, kto zajmuje się prawem procesowym cywilnym w praktyce oraz w teorii.

Wynika to także z tego, że wielość problemów praktycznych i zagadnień teoretycznych obejmujących konstrukcję postępowania dowodowego i poszczególnych środków dowodowych czyni opracowanie niezwykle przydatnym, bowiem zawiera ono nie tylko poglądy odnoszące się do zdiagnozowanych już kwestii problematycznych, ale również stanowi przyczynę do dyskusji co do kolejnych problemów wynikających w trakcie stosowania i interpretowania nieustannie zmieniających się przepisów Kodeksu postępowania cywilnego.

W ramach niniejszego opracowania udało się zgromadzić Autorów, którzy stanowią grono wybitnych naukowców, ale także praktyków, którzy na co dzień stykają się z problematyką postępowania dowodowego: zarówno sędziów, adwokatów, radców prawnych, jak również naukowców. Dzięki temu w opracowaniu prezentowane są różne spojrzenia na poszczególne kwestie.

Każdy z Autorów wniósł do opracowania swój wielki intelektualny wkład za co w tym miejscu chciałbym wszystkim Autorom bardzo serdecznie podziękować. Współpraca układała się w sposób wzorcowy i dzięki temu każdy z Czytelników może zapoznać się z dziełem ze wszech miar znakomitym.

Bardzo serdecznie zapraszam do lektury tego opracowania.

Prof. dr hab. *Łukasz Błaszczak*

Wrocław, wrzesień 2021 r.

[Przejdź do księgarni →](#)